

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО 30. 11. 2017

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Одбор за уставна питања
и законодавство
04 Број: 011-2139/17
30. новембар 2017. године
Београд

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
	03/011-3440		

НАРОДНА СКУПШТИНА

Београд

Одбор за уставна питања и законодавство Народне скупштине, доставља, на основу члана 194. став 2. Пословника Народне скупштине ("Службени гласник РС" број 20/12 - пречишћен текст), Народној скупштини Предлог аутентичног тумачења одредбе члана 48. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС”, бр. 106/15 и 106/16 - аутентично тумачење), с предлогом да се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине, донесе по хитном поступку.

За представника Одбора у Народној скупштини одређен је Ђорђе Комленски, председник Одбора.

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА
Ђорђе Комленски

ПРЕДЛОГ

На основу члана 8. став. 1. Закона о Народној скупштини ("Службени гласник РС", број 9/10) и члана 194. став 2. Пословника Народне скупштине ("Службени гласник РС", број 20/12 - пречишћен текст)

Народна скупштина на седници одржаној _____ 2017. године, донела је

АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ

одредбе члана 48. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС”, бр. 106/15 и 106/16 - аутентично тумачење)

Одредба члана 48. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС”, бр. 106/15 и 106/16 - аутентично тумачење) гласи:

„Извршни поступак води се и на предлог и у корист лица које као извршни поверилац није означено у извршној или веродостојној исправи, ако јавном или по закону овереном исправом докаже да је потраживање из извршне или веродостојне исправе прешло на њега, а ако такав доказ није могућ - ако прелаз потраживања докаже правноснажном или коначном одлуком донетом у парничном, прекршајном или управном поступку.

Кад после доношења решења о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе потраживање пређе са извршног повериоца на друго лице, на предлог стицаоца закључком се утврђује да је он ступио на место извршног повериоца, ако прелаз докаже јавном или по закону овереном исправом.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују и кад се извршни поступак води према лицу које у извршној или веродостојној исправи није означено као дужник, као и када после доношења решења о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе обавеза извршног дужника пређе на друго лице, као стицаоца обавезе.

Стицалац ступа у извршни поступак у стању у коме се налази у часу ступања.”

Ову одредбу закона треба разумети тако да законски израз „прелаз” потраживања или обавезе у себи обухвата и пренос потраживања или обавезе. „Прелаз” потраживања или обавезе има опште значење и садржи све облике сукцесије потраживања или обавеза, било да до сукцесије долази за време постојања правног субјективитета или након његовог престанка. Или, речено терминологијом одредбе члана 23. раније важећег Закона о

извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС”, бр. 31/11, 99/11 - др. закон, 109/13 - УС, 55/14 и 139/14) „прелаз” обухвата и „пренос и прелаз на други начин”. Стога се и „пренос” потраживања или обавезе доказује јавном или по закону овереном исправом, а ако то није могуће правноснажном или коначном одлуком донетом у парничном, прекршајном или управном поступку.

Ово аутентично тумачење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

01 Број

у Београду, _____, 2017. године

НАРОДНА СКУПШТИНА

ПРЕДСЕДНИК

Маја Гојковић

Образложење

Једно од најбитнијих начела у извршном поступку јесте начело формалног легалитета. Начело формалног легалитета значи да је извршни суд, приликом одлучивања о предлогу за извршење, строго везан садржином извршне или веродостојне исправе и да, доследно томе, није овлашћен ни да је мења, нити допуњава.

Могуће је, међутим, да између доношења извршне или веродостојне исправе па до подношења предлога за извршење промене поверилац или дужник који су наведени у извршној или веродостојној исправи. У том случају, извршни поверилац дужан је да уз предлог за извршење достави доказ о прелазу потраживања или обавезе: јавну исправу или приватну исправу која је оверена по закону или правноснажну пресуду односно коначну одлуку (члан 48. Закона о извршењу и обезбеђењу). Само то, према Закону о извршењу и обезбеђењу, могу бити докази о прелазу потраживања, односно обавезе.

У пракси се, међутим, јавио проблем значења речи „прелаз“ (потраживања или обавезе) који користи Закон о извршењу и обезбеђењу у члану 48. Из доступне праксе произлази да је пракса изградила два самостална и међусобно независна појма: „прелаз“ и „пренос“. Према доступној пракси „пренос“ се односи на правне послове предузете за време правног субјективитета странке, па није део појма „прелаз“, из чега се даље изводи закључак да „пренос“ није могуће доказати „јавном или по закону овереном исправом“ (као „прелаз“) већ искључиво у парничном поступку.

Такво погрешно тумачење важећег Закона о извршењу и обезбеђењу, вероватно произлази из Закона о извршењу и обезбеђењу из 2011. године који је у своме члану 23. разликовао појмове „прелаз“ и „пренос“, не објашњавајући у чему је разлика између њих. Постојање појма „пренос“ из Закона из 2011. године пракса је пренела и у важећи Закон о извршењу и обезбеђењу па је, пошто важећи закон не користи појам „пренос“ – изведен закључак да је доказивање „преноса“ потраживања или обавезе могуће само у парничном поступку, а не и јавном или по закону овереном исправом.

Такво тумачење члана 48. важећег закона заснива се на методолошкој грешци и погрешном разумевању сврхе одредбе члана 48. важећег закона. Сврха је била да се у важећем закону користи општи појам „прелаз“, а не да се чине раздвајања која немају ослоња у правној науци и која су некритички преузимана из једног у други закон који је уређивао извршење. Реч „прелаз“ (сукцесија), који се користи у члану 48. Закона о извршењу и обезбеђењу, означава да потраживање или обавеза напуштају једног правног субјекта и везују се уз други правни субјекат. С једног правног субјекта „прелазе“ на други. До тог „прелаз“ може доћи за живота, тј. постојања правног субјективитета или после смрти, односно престанка правног субјективитета. Ови „прелаз“ (потраживања или обавезе) означавају се у нашим законским текстовима као „пренос“, „наслеђивање“,

„уступање”, „преузимање” и сл, понекад и као „прелаз” и увек имају значење да су потраживање или обавеза прешли с једног на другог правног субјекта.

Уосталом, члан 23. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу из 2011. године прописује „Извршење се одређује и спроводи и на предлог и у корист лица које у извршној исправи није означено као извршни поверилац, ако оно јавном или у складу са законом овереном исправом докаже да је потраживање на њега пренето или да је на њега на други начин прешло пре или у току поступка, а ако то није могуће, пренос или прелаз потраживања доказује се правноснажном, односно коначном одлуком донетом у парничном, прекршајном или управном поступку”. Дакле, доказује се да је потраживање пренето или да је на други начин прешло на повериоца, из чега логично произлази да је „пренос” само један од начина „прелаз”, да су могући и други начини „прелаз” („пренето или на други начин прешло”) и да је „прелаз” општији појам од „преноса”, тј. да је „пренос” укључен у „прелаз”. Разлог из којег Закон из 2011. године касније опет раздваја „пренос” и „прелаз” јесте последица његове термиолошке недоследности, а не постојања „преноса” као посебног и од „прелаз” независног правног института.

У складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине, Одбор предлаже да се аутентично тумачење донесе по хитном поступку, да би се спречиле штетне последице до којих могу да доведу недоумице у примени наведене одредбе.